กวีรสในบทเพลง....เพลงไทยสากลกับวรรณคดีไทย

นำเสนอเมื่อ : 24 ส.ค. 2552

เพลงจากบทกวี
เพลงจากตัวละคร
เพลงจากนิยายพื้นบ้าน

เพลงไทยสากลได้รับอิทธิพลจากวรรณคดีไทยทั้งทางด้านเนื้อหาและความคิดบางประการในสี่ลักษณะด้วยกันคือ

๑.คัดเนื้อหามาจากวรรณคดีไทยโดยตรง

ประเภทนี้ผู้แต่งเพลงจะคัดลอกเนื้อหาตอนใดตอนหนึ่งจากวรรณคดีเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาใส่ทำนองเพลงเข้าไป โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงถอยคำใดๆ หรือแก้ไขเพียงเล็กน้อย ตัวอย่างเช่น

เพลง "ฟังดนตรีเถิดชื่นใจ" คัดเนื้อหามาจากบทพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๖ เรื่อง "เวนิสวานิช" ตอน "ลอเรนโซ บรรยายใน เซ็สซิกา ฟังเกี่ยวกับเรื่องคนไม่มีดนตรีในหัวใจ" ดังนี้

ชนใดไม่มีดนตรีกาล ในสันดานเป็นคนชอบกลนัก
อีกใครฟังดุนตรีไม่เห็นเพราะ เขานั้นเหมาะคิดขบถอัปลักษณ์
ฤๅอุบายมุงร้ายฉมังนัก มในหนักมืดมัวเหมือนราตรี
และดวงใจอุดมด้วยกลปรุก รววนรกชนเชนกลาวมานี
ไม่ควรใครไว้ใจในโลกนี้ เจ้าจงฟังดนตรีเถิดชื่นใจ

เพลงนี้ ประพันธ์ทำนองโดย ส่ง่า อารัมภีร บันทึกเสียงครั้งแรกโดย สุเทพ วงศ์กำแหง

๒.คัดเนื้อหามาจากวรรณคดีไทยแล้วแต่งขยายเพิ่มเติม

เพลงประเภทนี้ผู้แต่งเพลงจะคัดเนื้อหาจากวรรณคดีมาเกริ่นในตอนต้นของเพลง หรือตอนท้ายเพลง และแต่งขยายเพิ่มเติมเช่น เพลง "ยอดพธูเมืองแปร" คัดเนื้อหามาจากโคลงบทหนึ่งใน "นิราศนรินทร" มาไว้ตอนต้นเพลง

โฉมควรจักฝากฟ้า ฤๅดินดีฤๅ
เกรงเทพไทรณิน ลอบกลำ
ฝากลมเลื่อนโฉมบิน บนเลา นาแม่
ลมจะชายชักช้า ชอกเนื้อ เรียมแฮ
แมยอดพธูเมืองแปร ชางสวยแทงามเดน
งามเหมือนหนึ่งจันทรเพ็ญ ลูมเป็นยอดนารี
พี่อยากยล่โฉมเจา หลงรักเท่าทีมม
แดดองดวมไมสมถดี หรือบุญพี่จะมีไมถึง
เจาหลับเดนกายสยายเกศา ชัวจุรุไหขาดะลึง อกแม่งอนแด่งดึง งามประหนึ่งอุบล
แมยามหางนองหมองหมน จะฝากหนามนพี่ขัดสนจนใจ โฉมเอย แมงามเลิศลักขณา
หรือจะลองฝากฟ้า ขากลัวจะเหลิงไป
จะลอยไพยม พระพรหมท่านจะคลั่งไคล้ ใครเล่าจะแล ที่ฝากกับใครใจหวง
ไม่เหมือนลู้ดวงใจ แม รักแทดงเมตตา เออหรือลอง ฝากกับทองหงศา ที่ดีคยิ่งพาหมองไหม
ไม่อยากให้ใครกล้ากราย พี่หวงดวงใจ หลงใหลงมาย รักไม่คลาย เพียงหนึ่งนองนางเดียว

เพลงนี้ประพันธ์คำร้อง-ทำนองโดย ไสล ไกรเลิศ บันทึกเสียงครั้งแรกโดย สุเทพ วงศ์กำแหง

๓.คัดแปลงเนื้อหาบางตอนในวรรณคดีไทย

เพลงประเภทนี้ ผู้ประพันธ์เพลงจะนำเนื้อหาบางส่วนจากวรรณคดีมาตัดตอนหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหาเสียใหม่ ซึ่งจะเปรียบเทียบให้เห็นดังนี้ บุหประพันธของ สุนทรภู เรื่อง "พระอภัยมณี" ตอน "พระอภัยมณีให้คำมั่นสัญญาแก่นางละเวง"

ถึงมัวยดินดิ้นพ้นมหาสมุทร ไม่สิ้นสุดความรักสมัครสมาน
แมเกิดในโลหหลาสุธาธาร ขอพบพานพี่ควาสไมคลาดคลา
แมเนื้อเย็นเป็นหวงมหรรณพ พี่ขอพบศรีสวัสดิ์เป็นมัจฉา
แมเป็นบัวตัวพี่เป็นภุมรา เชยผกาไกลมปทุมทอง
เจาเป็นถ้ำอำไพขอไทพี่ เป็นราชสีหสมสูเป็นคูสอง
จะคิดตามทรามสงวนนวลละออง เป็นคูครองพี่ควาสทุกชาติไป

เพลง "คำมั่นสัญญา" ประพันธ์ทำนองโดย สุรพล แสงเอก บันทึกเสียงครั้งแรกโดย ปรีชา บุญยเกียรติ

ถึงมัวยดินดิ้นพ้นมหาสมุทร ไม่สิ้นสุดความรักสมัครสมาน
แมอยู่ในโลหหลาสุธาธาร ขอพบพานพี่ควาสไมคลาดคลา
แมเนื้อเย็นเป็นหวงมหรรณพ พี่ขอพบศรีสวัสดิ์เป็นมัจฉา
แมเป็นบัวตัวพี่เป็นภุมรา เชยผกาไกลมปทุมทอง
แมเป็นถ้ำอำไพครเป็นหงส์ จะรอนลงสิงสูเป็นคูสอง
ขอติดตามทรามสงวนนวลละออง เป็นคูครองพี่ควาสทุกชาติไป

๔.แต่งเมื่อหาขึ้นใหม่โดยอาศัยเค้าโครงจากวรรณคดีไทย

เพลงประเภทนี้ ผูแตงเพลงจะแตงโดยจินตนาการจากเนื้อเรื่องและตัวละครในวรรณคดีไทย เช่นเพลง อิเหนารำพัน (ชรินทรู) กากีเหมือนดอกไม (ชรินทร) พิมพิลาไล (สุเทพ) พระลอรำพัน (นริศ) ภาพฝันวรรณคดี (สุเทพ) เป็นตน

ขอบคุณที่มาwww.siamsong.net/